

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

*«Актуальні проблеми сучасної
транслятології, лінгвокраїнознавства
та теорії міжкультурної комунікації»*

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
**V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–
конференції з міжнародною участю**

(3 жовтня 2020 р.)

Вінниця 2020

УДК 81'1

ББК 81

А 43

Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації : збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. – Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2020. – 200 с.

У збірнику матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації» розглянуто низку питань, що стосуються загальної теорії перекладознавства, практики технічного та художнього перекладу, складників перекладацької компетентності, інновацій в підготовці перекладачів, а також перспектив розвитку дискурсознавства, комунікативної лінгвістики та міжкультурної комунікації на теренах лінгвогерманістики та лінгвославістики.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н.Л.**, д. філос. н., професор.

Відповідальний секретар – **Мартінова Л.Б.**, д. е.н., доцент.

Члени редакційної колегії:

Іваницька Н.Б., д. філол. н., професор; **Нечипоренко В.О.**, к. філол. н., доцент; **Терещенко Л.Я.**, к. філол. н., доцент; **Чугу С.Д.** к. філол. н., доцент.

Друкується за ухвалою Вченої Ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСЛЯТОЛОГІЇ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Chugu S.D. , PhD (Philology), Associate Professor

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of KNUTE

Chuhu Y., Master (BA), Lecturer, project coordinator

HANZE University

**KNOWLEDGE TRANSFER CHALLENGES IN TRANSLATION
OF LITERARY NARRATIVES**

12

Дзера О. Ю.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**ЖАНРОВА СТРАТИФІКАЦІЯ СУЧАСНИХ ЛІТЕРАТУРНО-
ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ**

16

Ковалевська Т.І., к.філол.н.

Царук А.О.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**СПОСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ ТА
АДЕКВАТНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ
СКЛАДНИХ ТЕРМІНІВ В НАПИСАНІ ПРОЕКТІВ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СТРАНДАРТУ**

23

Костюк Т. О.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**СЕМІОТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ В
ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ ВИМІРІ** 29

Плюшко Л.О.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**СИНТАКСИЧНІ МОДЕЛІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З
КОМПОНЕНТОМ «TIME/ЧАС» В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА
УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ** 36

Рудик Т.О.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙ НА МАТЕРІАЛІ
ТРЕЙЛЕРІВ ДО ФІЛЬМІВ** 42

**ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ТЕХНІЧНОГО ТА ХУДОЖНЬОГО
ПЕРЕКЛАДУ**

Bondarenko Anastasiia, Student

Gladio S., Candidate of Science in Philology, docent

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of KNUTE

Conceptual&linguistic / poetic metaphor: Similarity&difference.

Types of conceptual metaphor 50

Антоненко В.В.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ПЕРЕКЛАД ЗАГОЛОВКІВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА АНГЛІЙСЬКУ МОВУ	55
Бойко О.О. Здобувач освітнього ступеня «Магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
СПЕЦИФІКА СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ЕКОНОМІЧНОЇ ЛЕКСИКИ З УКРАЇНСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ У МАТЕРІАЛАХ «БІЗНЕС-ІНФОРМ»	60
Бондар А. О., Бурлака М. О. Здобувачі освітнього ступеня «Бакалавр» Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФІНАНСОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	66
Леміш Н. Є., д.філол.н. Ломачевська І. В. Здобувач освітнього ступеня «Магістр» Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	
ВІДТВОРЕННЯ МОДАЛЬНОГО ДІЄСЛОВА CAN В УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ	70
Манжурова Ю.В. Здобувач освітнього ступеня «Магістр» Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
СТРАТЕГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕКСПРЕСИВНОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ІНВЕКТИВНИХ ОДИНИЦЬ В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ	74

Шведюк О.В.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

СУЧАСНІ АНГЛОМОВНІ ФІЛЬМОНІМИ:

СТРУКТУРА І ФУНКЦІЇ

80

Шуляр О.В.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДІВ ЛІТЕРАТУРНОЇ КАЗКИ

А.А. МІЛНА «ВІННИ-ПУХ І ВСІ, ВСІ, ВСІ» УКРАЇНСЬКОЮ

ТА РОСІЙСЬКОЮ МОВАМИ

86

**ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ**

Гринишина Ю.В.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

СТРАТЕГІЇ ЕФЕКТИВНОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ВЕБСАЙТІВ

96

Dovhan Larysa, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of KNTEU

APPLICATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES FOR THE

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF

TRANSLATORS

102

Іваницька Н.Б., д.філол.н., професор

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**ВИКЛИКИ ЗМІСТОВОГО НАПОВНЕННЯ ОСВІТНІХ
ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГІВ-ГЕРМАНІСТІВ 105**

Терещенко Л.Я., к.філол.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

СТИЛІСТИЧНА НІША ІРОНІЇ 109

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ
ПЕРЕКЛАДАЧІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Gladio S., Candidate of Science in Philology, docent

Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE

Travellers through culture as an intrinsic part of ethnicity 1124

Осаульчик О.Б., к.пед.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інституту КНТЕУ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ РЕФЕРАТИВНОМУ
ПЕРЕКЛАДУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У
КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН ВИЩОЇ ОСВІТИ 117**

Ткачук Т.І., к.філол.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**РОЛЬ ОСОБИСТІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК
ПЕРЕКЛАДАЧА У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ 121**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ
ГЕРМАНСЬКИХ, РОМАНСЬКИХ І СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ І
ЛІТЕРАТУР**

Vashchuk Kateryna, Student

Gladio S., Candidate of Science in Philology, docent

Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE

Cognitive poetics: Realm of research schools, and personalia **126**

Вітюк А. О.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ
ГЕНДЕРУ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ** **129**

Зернецька А.А., д.філол.н.

Матвєєва С.А., к.філол.н.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНОЇ
ЛІНГВОКОМПАРАТИВІСТИКИ** **136**

Тимкова В.А., к.філол.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**ЗАПОЗИЧЕННЯ ІНШОМОВНИХ ТЕРМІНІВ ЯК ЗАСІБ
ПОПОВНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
СФЕРИ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ** **140**

Тимошук Н.М., к.філол.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ХУДОЖНЯ РЕЦЕПЦІЯ ГОЛОДУ У

ТВОРЧОТІ І.Я. ФРАНКА

143

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДИСКУРСОЗНАВСТВА, КОМУНІКАТИВНОЇ
ЛІНГВІСТИКИ ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Ковалевська Т.І., к.філол.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

THE LEGACY OF P. GRICE: CONVERSATIONAL

IMPLICATURES

147

Кухар К.В.

Здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

СТРУКТУРНА СПЕЦИФІКА БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ

ТЕРМІНІВ В НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ ДИСКУРСІ

151

Лобода В.А., асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-ВОКАБУЛЯРУ В

АНГЛОМОВНОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

157

Мацера О.А., старший викладач

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

INTERTEXTUALITY AS A CONCEPT AND A SKILL

IN TRANSLATION

161

Нечипоренко В.О., к.філол.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ETHNOCENTRISM AND STEREOTYPING **164**

Раїнчук І.В.,
Здобувач освітнього ступеня «Магістр»
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ЗНАЧЕННЯ СИЛЬНИХ ПОЗИЦІЙ ТЕКСТУ ДЛЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ
ПІДТЕКСТОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ
(на матеріалі роману Джона Гріна «Провина зірок») **167**

Яблочнікова В.О., асистент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
FORMS OF NON-VERBAL COMMUNICATION **173**

**ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ
ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕРЕКЛАДАЧА**

Bondar N., PhD (Pedagogics)
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
Kroll O., student
Berlin Technical University, Berlin
**USAGE OF INTERACTIVE METHODS IN INTERPRETERS’
PROFESSIONAL EDUCATION** **178**

Гаврилюк Н.М., к.пед.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
THE DEFINITION OF BLENDED LEARNING **181**

Западинська І.Г., к.пед.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОЇ
СФЕРИ СТУДЕНТІВ**

184

Паславська І.Б., асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Паславський В.В.

Ягеллонський Університет, м. Краків, республіка Польща

**ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ
ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ**

190

Шостак У.В. , к.псих.н.

Вінницький торговельно економічний інститут КНТЕУ

**ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕРЕКЛАДАЧА**

193

2. Словник іншомовних слів : 23000 сл. та термін. словосп. / Уклад. Л. О. Пустовіт та ін. К. : Довіра, 2000. 1018 с.

3. Тома Н. Запозичення з англійської мови в сучасній українській економічній термінології. Режим доступу : <http://old.pinchukfund.org/storage/students/works/2008/460.doc>.

4. Хміль Ф. І. Управління персоналом : підручник. К. : Академвидав, 2006. 488 с.

5. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування: навч.посіб. 3-те вид. стер. К. : Вікар, 2003. 215 с.

УДК 821.161.2“19”-3:94(477) “19”

Тимощук Н.М., к.філол.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ХУДОЖНЯ РЕЦЕПЦІЯ ГОЛОДУ У ТВОРЧОТСІ І.Я. ФРАНКА

Голод – не новий об’єкт зображення в історії світового письменства, оскільки йдеться про явище, перманентно повторюване, трагічне в історії людства. Через твори українських письменників ХІХ – поч. ХХ ст. наскрізно проходить такий онтологічний екзистенційний феномен, як голод. Гадаємо, не є надмірно гіперболізованим визнання С. Єфремова: “Жодного мабуть, українського, з визначних, письменника немає, який не стявся б у боротьбі з цим ворогом людським, свого слівця не докинув до старої й вічно нової тії “проблеми голоду”. Різниця хіба в тому тільки, як підступає той або сей письменник до цієї всім однаково близької теми” [1, с. 294].

Проблема не завжди зазнавала „олітературнення” в картинах голодних мук і образах страждучих. Нерідко вона звучала факультативно лиш як один із комплексу мотивів твору, іноді видається навіть периферійною серед порушених і художньо осмислених проблем. Літератори часто моделювали ситуативні позиції молодих людей, зокрема, студентів, нестачі українських робітників, кріпаків, заробітчан-мандрівників тощо.

Здебільшого письменники відтворили голодне нещастя людей як наслідок посухи, неврожаю, соціального чи воєнного лихоліття. Більшість з них, як-от Іван Котляревський, Тарас Шевченко, Михайло Коцюбинський, Панас Мирний, Володимир Винниченко та ін. зобразили голодування й нестачі простолюду як опозиційну дихотомію: „багата природа, родюча земля України” – „поневір'яння людей у чорноземному краї”. У прозових писаннях також йдеться про соціальне аутсайдерство українців на „нашій, не своїй землі”, про впадіння простолюду.

Молодий іще Іван Франко розбудував натуралістичний дискурс голоду галицького селянства оповіданням „Місія” – (1887). Автор зобразив голодні муки героїв через призму спогадів патера Шимка: „брати його почали пухнути з голоду, тіло їх зробилося синє” [2, с. 271]. Батько ж частував дітей ременем за те, що вони „збираючи зернята покvapно, мов злодії, одно перед одним пхали їх у роти і хрупали” [2, с. 271]. Письменник художньо дослідив проблему сили і слабості людини, випробувавши персонажів голодом. За Франком, уроджена й розвинута церквою селянська духовність не перемогла тваринне начало в людині. Так, автор відтворив страшну картину канібалізму: батько зарізав старшого сина, що захворів. Його тіло – святкова різдвяна вечеря (подвійний гріх).

Письменник досліджував міру людяності в людині та її втрати в екстремумі буття людини, коли мисляча істота виявилася слабшою за голод. Він змушує людину позбавляти сина життя заради життя власного та решти дітей.

В оповіданні чимало виразно натуралістичних деталей, що загострено відтворили деморалізацію жертв голоду мовою вчинків: „огидна страва відразу немов затроїла останки всякого спокою, всякої надії в серцях батька і матері. Діти пажерливо обглодували кісточки свого нещасного брата, не знаючи, що, може, за кілька день на них прийде черга. І справді черга прийшла: м'ясо минулося, і ... батько зарізав другого сина, зовсім ще здорового. По тім страшнім учинку він знов сидів на лаві під вікном, темний,

мов ніч, а мати поралася коло печі, варячи в горшку м'ясо і голосячи над ним, як над покійником” [2, с. 272]. Подаючи цей епізод, Франко окремою приміткою застеріг „Історичне”, а у відповідь на звинувачення критики з народовського табору Григорія Цеглинського в „обридливому натуралізмі” ще раз наголосив, що ті „неприродні образки – іменно не витвір моєї фантазії, а взяті мною живцем, майже дослівно, чи то з усних оповідань очевидців ..., або з друкованих пам'ятників” [2, с. 493].

Про „голоднечу” 30-х рр. ХІХ ст. і численні сумні оповідання з цих часів І. Франко згадав і у статті „Дещо про картоплю” з циклу „Знадоби до вивчення мови і етнографії українського народу” (1882).

Єдність і суперечності в людині знайшли глибинне філософське осмислення в художній формі: письменник ампліфікував присудки на позначення дій та стану героїв (мати – варить м'ясо та голосить над ним, як покійником; батько – зарізавав, потім шкодував про заподіяне). Фольклорне порівняння „мов ніч” слугує індикатором психологічного стану персонажа.

Натуралістичне змалювання тамування голоду дітьми підкреслило трагізм і складність вибору батька. Епітет „огидна” наголошує на небажаності такої їжі, споживання її – остаточна втрата людиною духовного. Питома вага образного слова у натуралістично-реалістичній прозі Франка значна. Тема голоду у літератора базується на ґрунті натуралізму. Для прози характерне відтворення реалій побуту, увага до реакцій людей, насамперед до їхнього внутрішнього, душевного світу, до “роботи” психіки.

Художній темарій літератури ХІХ – поч. ХХ ст. є досить розмаїтим, а письменницькі прочитання феномену голоду непоодинокими. Франко здійснив осягнення феномена людини в усій складності духовного й біологічного, індивідуального й загальнолюдського, свідомого й під- і позасвідомого. Його традиції стали основою творчої практики наступного літературного покоління – письменників 20-х років у царині моделювання голоду 1921 р.

Список використаних джерел:

1. Єфремов С. Історія українського письменства. К.: Феміна, 1995. 688 с.
2. Франко І. Зібрання творів у 50-ти томах. К.: «Наукова думка», 1978.

Т.16: Повісті та оповідання. 510 с.

*«Актуальні проблеми сучасної
транслятології, лінгвокраїнознавства
та теорії міжкультурної комунікації»*

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–
конференції з міжнародною участю**

(3 жовтня 2020 р)

Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ

Хмельницьке шосе, 25.